

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 44. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

November közepén ülésezik a diaszpóratanács és a Magyar Állandó Értekezlet

November 15-én tartja tanácskozását a Magyar Diaszpóra Tanács, másnap a Magyar Állandó Értekezlet (Máért) plenáris ülését rendezik Budapesten, a Várkert Bazárban - mondta el a nemzetpolitikai államtitkár egy hétfői háttérbeszélgetésen. Mindkét eseményen felszólal Orbán Viktor miniszterelnök. Potápi Árpád János felidézte, hogy 2010-ben indították újra a Máért-et, a diaszpóratanács pedig 2011 óta ülésezik. A Máért idei napirendjéről szólva az államtitkár kiemelte: szeretnék egyszerűsíteni a választási jogszabályokat, erről Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter tart majd előadást a Máért-en. Kitért arra, hogy a parlament ezen a héten megkezdi a külföldi magyarok EP-választáson való szavazásának lehetőségét megerősítő javaslat tárgyalását. Az államtitkár beszámolt a kárpátaljai szociális programcsomagról, megerősítve, hogy az idei 1,37 milliárd forintos keretet 3 milliárdra emelik jövőre. A következő tematikus évről a Máért dönt majd, de "maradnak" a családok támogatásánál. A keret jövőre is várhatóan 1 milliárd forint lesz - mondta az államtitkár az MTI kérdésére. Potápi Árpád János hozzátette: a mostani tematikus év záró galája január 18-án lesz. Az október 31-én zárult, szintén a tematikus évhez kapcsolódó 200 milliós pályázat elbírálása, a források kiutalása még hátra van - jelezte az államtitkár, aki szerint elképzelhető, hogy az év végén felszabadulnak még források a külföldi magyarság támogatására.

Erdélyi programokra és beruházásokra 2,8 milliárd forintot fordít a magyar kormány idén és jövőre

A magyar kormány erdélyi kiemelt, nemzeti jelentőségű programok és beruházások finanszírozására idén 1,3 milliárd, jövőre 1,5 milliárd forintot biztosít – az erről szóló határozat a Magyar Közlönyben jelent meg csütörtökön. Az MTI által ismertetett jogszabály szerint az Orbán-kormány az idei költségvetésben 1,33 milliárd forint azonnali átcsoportosítását rendeli el erdélyi kiemelt, nemzeti jelentőségű programokra és beruházásokra. Jövőre ugyanezekre a célokra legfeljebb 1,5 milliárd forint központi költségvetési forrást kell biztosítani a pénzügyminiszternek és a nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettesnek. A finanszírozandó erdélyi programokat és beruházásokat nem ismerteti a Magyar Közlönyben megjelent kormányhatározat. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára nemrég arról beszélt, hogy ma a nemzetpolitika középpontjában a jövő megalapítása áll: az identitás erősítése, a külföldi családok támogatása és a szülőföldön való boldogulás. Kifejtette: a magyar kormány programjaival azt kívánja elérni, hogy külföldön is gazdaságilag stabil, életerős közösségek maradhassanak fenn.

Szili Katalin: Székelyföldön töretlen az autonómia és az összefogás iránti igény

Szili Katalin szerint Székelyföldön töretlen az autonómia és a magyar összefogás iránti igény. A határon túli autonómiaügyek egyeztetési eljárásaiban közvetítő miniszterelnöki megbízott szombaton nyilatkozott az MTI-nek négy napos erdélyi, ezen belül három napos székelyföldi útja végén. Elmondta, az elmúlt napokban Baróton, Sepsiszentgyörgyön, Csíkszeredában vett részt pódiumbeszélgetéseken, rendezvényeken, és nemcsak politikusokkal, hanem nagyon sok politikán kívüli emberrel is beszélt. „Az autonómia valamennyi beszélgetőpartnerem részéről igényként merült fel, és azt is megfogalmazták, hogy e cél érdekében félre kell tenni a napi pártpolitikai csatározásokat, és együttesen kell az igényt képviselni” – fogalmazott a miniszterelnöki megbízott. Azt is hozzátette: a fórumokon többen is felvetették: lehet, hogy aktualizálni kellene az autonómiatervezeteket. Szili Katalin szerint az is javaslatként hangzott el, hogy míg az autonómia kérdése nyugvópontra kerül, más törvényi lehetőségeket is meg kell ragadni azért, hogy az erdélyi magyarság helyzete javuljon. A miniszterelnöki megbízott a jelenleg alkotmányossági felülvizsgálaton levő, kihirdetésre váró közigazgatási törvénykönyv adta lehetőségeket, valamint a román parlamentben 13 éve elakadt kisebbségi törvénytervezetet említette. Utóbbival kapcsolatban fontosnak tartja, hogy az erdélyi magyar pártoknak legyenek közösen aktualizált módosító javaslatai a kulturális autonómiát is magába foglaló törvény tervezetéhez.

A magyar állam támogatásával felújított, kibővített óvodát adtak át Erdélyben

Átadták az erdélyi Nagyenyed szomszédságában fekvő Felenyed magyar óvodájának felújított, kibővített épületét vasárnap délután ünnepélyes keretek között. A Fehér megyei szörványtelepülés református egyházközségének egykori kántori lakásában kialakított, leromlott állapotú óvodát teljesen felújították, és L alakban további termekkel bővítették ki. A munkálatokat a magyar állam a Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében 30 millió forinttal támogatta. Az óvodaavató hálaadó istentisztelettel kezdődött, amelyen Kató Béla, az erdélyi református egyházkerület püspöke hirdette az igét. A templom szomszédságában levő óvodánál Grezsa István, a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programért is felelős miniszteri biztos és Oana Badea, Nagyenyed román polgármestere is beszédet mondott. Grezsa István az esemény után az MTI-nek elmondta: a felenyedi már több mint a századik kárpát-medencei óvoda, melynek felújítását a magyar állam támogatta, de mégsem csak egy a száz közül. Rámutatott: a közigazgatásilag Nagyenyedhez tartozó Felenyed a Fehér megyei szörvány központja, és ilyen szempontból a Kárpát-medencei szörványnak egyfajta mintaadó gyülekezete.

A magyar tagozat képviselői nélkül fogadta el új chartáját a marosvásárhelyi megaegyetem

A magyar tagozat képviselőinek távollétében fogadta el kedden a működését leíró egyetemi chartát a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) és a Petru Maior Egyetem egyesülésével létrejött Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem (MOGYTTE) szenátusa. Szabó Béla professzor, a magyar tagozat vezetője az MTI-nek szerdán elmondta: az új charta nem hoz újítást a magyar tagozat vonatkozásában: megerősíti azt a szerkezetet, amely ellen a magyar tagozat immár hat éve küzd. Hozzátette: az új charta megerősíti ugyanakkor a rektor és az igazgatótanács hatalmát az intézményen belül. A magyar tagozat vezető tanácsa szeptember végén döntött arról, hogy az akaratuk ellenére végrehajtott egyetemegyesítés elleni tiltakozás jeleként a magyar tisztségviselők mindaddig nem töltik be tisztségeiket, amíg nem születik az egyetemen belüli magyar nyelvű oktatás jövőjét hosszú távon biztosító, megnyugtató döntés. Így a szenátus magyar tagjai nem vettek részt a charta megvitatásában és elfogadásában. Szabó Béla szerint az egyetemen belül önálló struktúrákat kellene kialakítani a magyar oktatás számára, hogy a magyar tagozat dönthessen a saját ügyeiben, ez azonban évek óta a román többség elutasításába ütközik. A professzor nyomatékosította: a MOGYE-ügy nem helyi ügy, ez az egész magyarság ügye.

Megerősítette az erdélyi önrendelkezés iránti igényt Marosvásárhelyen tartott együttes ülésén a két nemzeti tanács

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) és a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) együttes ülésen erősítette meg szombaton a marosvásárhelyi Vártemplomban az erdélyi magyarság kulturális autonómia és a székelység területi autonómia iránti igényét. Az együttes ülésen a két nemzeti tanács száz évvel ezelőtti megalakulásáról is megemlékeztek. A gyűlésen felszólaló Tőkés László EMNT-elnök kijelentette: a centenárium évében is nyomatékosítani kell, hogy Trianonra az autonómia a legjobb válasz. Az európai parlamenti képviselő az Erdély és Románia egyesülését egyoldalúan kimondó gyulafehérvári nyilatkozatot idézve kérte: biztosítsanak Erdélyben „teljes szabadságot az összes együtt lakó nép számára”. Izsák Balázs SZNT-elnök emlékeztetett: száz évvel ezelőtt a Székely Nemzeti Tanács azért alakult meg, mert bízott a népek Woodrow Wilson amerikai elnök által meghirdetett önrendelkezési elvében. Ezt az elvet azonban az első világháború után a magyarokra nem érvényesítették.

Több mint száz székelyföldi település közelében gyúltak őrtüzek

Több mint száz székelyföldi település közelében gyúltak őrtüzek vasárnap este a magaslatokon a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) által meghirdetett Székelyföld Autonómiájának Napján. Az autonómia napjának délelőttjén a székelyföldi templomokban is imádkoztak a régió autonómiájáért. A kedvező, nyárias időjárás is hozzájárult ahhoz, hogy a korábbi évek gyakorlatánál többen állták körbe az őrtüzeket – mondta el az MTI-nek Gazda Zoltán, a rendezvény főszervezője. Az őrtűzgyújtás helyszínein felolvasták a rendezvény kiáltványát. Ebben rögzítették, hogy az egykori székely hadviselésben jelző, figyelmeztető szerepet játszó lármafák ma az autonómia melletti kiállást szimbolizálják. A kiáltványban az SZNT autonómiastatútum-tervezetéből idézték, miszerint az autonómia alatt azt értik, hogy át kívánják venni a közérdekű problémák jelentős részének megoldását, a szubszidiaritás elvének megfelelően. A kiáltvány szövegét Izsák Balázs SZNT-elnök jegyezte, aki a marosvásárhelyi székely vértanúk emlékműve melletti gyertyagyújtáson vett részt.

Greza: a magyar óvoda a magyar jövőkép kulcsfontosságú helyszíne

A magyar óvoda a magyar jövőkép kulcsfontosságú helyszíne – jelentette ki Greza István, a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programért felelős miniszteri biztos a felvidéki Kisújfalun, ahol csütörtökön átadta a program keretében felújított helyi magyar nyelvű óvodát. „Ez a közösség híven őrzi a magyar anyanyelvet és a kultúrát, és minden huszadik századi veszteség ellenére egyértelmű jövőképet is nyújt. Ennek kulcsfontosságú helyszíne a most megújult óvoda” – hangsúlyozta Greza István az ünnepélyes átadón. Elmondta: a helyi óvoda falain belül zajló nevelés minőségi is alátámasztotta azt, helyes döntés volt, hogy a magyar kormány elindította az óvodafejlesztési programot a Kárpát-medencében. Rámutatott: ezen a településen is látni, hogy nemcsak arra lehet számítani, hogy a közösség megőrzi anyanyelvét és identitását, hanem fejlődni is tud. Rámutatott: már megmutatkoztak az óvodafejlesztési program első eredményei is, nőtt ugyanis a magyar óvodákba íratott gyermekek száma a Kárpát-medencében, a két évvel ezelőtti 48 ezerről 54 ezerre. „Reálisnak mutatkozik az a célkitűzés, hogy a program végére, 2020 végéig, 60 ezerre növeljük ezt a létszámot” – tette hozzá Greza István.

Magyarország szorgalmazza, hogy még idén nyíljon meg minél több uniós csatlakozási fejezet Szerbiával

Magyarország azt szorgalmazza, hogy decemberben minden olyan uniós csatlakozási fejezet nyíljon meg Szerbiával, amelyre Belgrád technikailag készen áll - hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter csütörtökön a szerb fővárosban, miután megbeszélést folytatott Jadranka Joksimovic európai integrációért felelős szerb miniszterrel. Elmondta: a szerb integrációs miniszter tájékoztatta arról, hogy a belgrádi kormány hét fejezet megnyitására áll készen, és Budapest azt szorgalmazza, hogy a decemberi kormányközi konferencián mind a hét nyíljon meg. Ez azt jelentené – folytatta a tárcavezető –, hogy az év végére 21 fejezet nyílna meg Szerbiával, és mivel az osztrák uniós elnökséget román elnökség követi – Románia pedig bővítéspárti ország –, Budapest azt reméli, hogy a következő fél évben a fennmaradó 14 fejezet meg tud nyílni. A támogatás szimpátiabeli oka az, hogy Szerbia biztosítja a legszélesebb körű jogokat a térségben kisebbségben élő magyaroknak. Szijjártó Péter kifejezte Magyarország nagyrabecsülését Szerbiának a kisebbségeket érintő törvények legutóbbi módosításai miatt, amelyek nyomán a kisebbségi jogok újra kiszélesedtek. „Örömünkre szolgált, hogy ezen jogszabályok előkészítésébe bevonták a Szerbiában élő nemzeti kisebbségek képviselőit is” – tette hozzá.

A vajdasági gazdaságfejlesztési programban több mint 3200 pályázóval kötöttek szerződést

A vajdasági gazdaságfejlesztési program 3251 pályázójával kötöttek szerződést Zentán pénteken, ahol Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter kijelentette: a programmal mindenki nyer, hiszen Szerbiában valósulnak meg a beruházások, Magyarország pedig annál erősebb, minél erősebbek a nemzetrészei. A miniszter elmondta: a pénteken aláírt pályázatok összértéke 10,9 milliárd forint, amelyből 17 milliárd forintnyi új beruházás valósul meg. Elhangzott, az év végéig több mint tízezerre nő a sikeres pályázók száma, és ezzel három év alatt összesen 74,5 milliárd forintnyi beruházás valósul meg a Vajdaságban. Szijjártó Péter kiemelte, hogy a Vajdaság minden magyarlakta területére eljutott a program, ami szavai szerint csak úgy valósulhatott meg, hogy Magyarország újra erős és sikeres ország lett. Magyarország és Szerbia is egy olyan térségben található, amelynek a gazdasági növekedési üteme meghaladja az európai átlagot – tette hozzá. Felhívta a figyelmet arra, hogy a program folytatódik, és a jövő évi magyar költségvetésből 50 milliárd forint jut a határon túli gazdaságfejlesztési programokra.

Még sok a tennivaló a délvidéki Csúrogon a béke és a nyugalom érdekében

Még sok mindent meg kell tenni, sok mindent le kell róni az áldozatok emléke előtt, hogy itt egyszer nyugalom és béke legyen - hangsúlyozta Hajnal Jenő, a vajdasági Magyar Nemzeti Tanács (MNT) elnöke vasárnap Csúrogon, ahol az 1944-1945-ben ártatlanul kivégzett áldozatokra emlékeztek. Hozzátette: a vajdasági magyar politika feladata az, hogy a szerb-magyar megbékélés jegyében elkezdett folyamatot úgy erősítse, hogy a fiatalok is érezzék, le kell róni tiszteletüket az áldozatok előtt, és évente legalább egyszer el kell látogatniuk Csúrogra, hogy fejet hajtsanak azok emléke előtt, akiknek csak azért kellett meghalniuk, mert magyarok voltak. Az áldozatok emlékművét Csúrogon 2013-ban állították, akkor Áder János magyar és Tomislav Nikolic akkori szerb államfő is fejet hajtott a második világháborúban és azt követően ártatlanul kivégzettek előtt. Vasárnap politikai pártok, önkormányzatok, civil szervezetek, valamint a magyar diplomácia képviselői és magánszemélyek koszorúzták meg az emlékhelyet.

Potápi: a magyar iskola Kárpátalján továbbra is egyet fog jelenteni a minőségi oktatással

A magyar kormány kiemelten támogat minden olyan beruházást, amely a kárpátaljai magyar oktatási hálózat megmaradását, épülését és erősödését szolgálja, hogy a magyar iskola Kárpátalján továbbra is egyet jelentsen a minőségi oktatással – jelentette ki Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára Munkácson. A Munkácsi Szent István Líceum magyar kormánytámogatással épült új kollégiumának ünnepélyes átadásán mondott köszöntőjében Potápi Árpád János hangsúlyozta: „amikor a kárpátaljai magyarság legalapvetőbb jogai kérdőjeleződnek meg, akkor nem a hallgatásnak, hanem a szólásnak van az ideje, elvárjuk az ukrán hatóságoktól az itt élő magyarok biztonságának garantálását”. Kiemelte: elvárják a magyar közösség jogainak tiszteletben tartását, amelyek garantálják az anyanyelven való oktatás lehetőségét a bölcsődétől a felsőoktatásig. Az államtitkár kifejtette: a kormány kiemelten támogatja mindazoknak a beruházásoknak a megvalósítását, amelyekkel a kárpátaljai magyar oktatási hálózat megmaradni, épülni és erősödni tud.

Potápi: a kárpátaljai magyarság sorsa az egész magyar nemzet közös ügye

A kárpátaljai magyarság sorsa az egész magyar nemzet közös ügye, így a közösség mostani megpróbáltatásai egyben a magyarság nagy erőpróbái – jelentette ki Potápi Árpád János, a

Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára Ungváron. Az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) magyar kara fennállásának 10. évfordulója alkalmából tartott ünnepségen mondott köszöntőjében Potápi Árpád János hangsúlyozta: „ma innen, az Ung folyó partjáról, a kárpátaljai magyar közösség üzen. Mégpedig azt üzeni, hogy van terve a jövőre nézve: szülőföldjén, anyanyelvét, kulturális kincseit megtartva akar boldogulni”. Hozzátette, a kárpátaljai magyarság nem enged a megfélemlítésnek, nem száll be a szócsatákba, hanem a legjobb választ adja a támadásokra: előretekint. A kárpátaljai magyarokat ugyanis a múltban közösen átélt megpróbáltatások nemcsak megedzették, de arra is megtanították, hogy holnap is csak akkor lesz, ha hittel és reménnyel áll elébe. Az államtitkár kiemelte: „a mostani ünnepségnek van egy másik nagyon fontos üzenete is: hogy milyen lesz a holnap itt Kárpátalján, hogyan alakul a magyar közösség sorsa, az már az egész magyar nemzet közös ügye”. Mint mondta, „azok a próbák, amelyekkel ma a kárpátaljai magyaroknak szembe kell nézniük, egyben a magyarság nagy erőpróbái, amelyek során megmutathatjuk, mire vagyunk képesek együtt”.

Kövér: Nemzeti önazonosság mentén is lehet korrekt együttműködés

A magyar-horvát kapcsolatok azt bizonyítják, hogy lehetséges erős nemzeti önazonosság alapján is korrekt, méltányos együttműködést kialakítani más országokkal, nemzetekkel az Európai Unióban: Horvátország Magyarország számára mindenekelőtt jó szomszéd, fontos gazdasági és turisztikai partner, valamint fontos partner az EU-ban a közös érdekérvényesítési törekvésekben – jelentette ki Kövér László, az Országgyűlés elnöke szerdán a magyar-horvát határ menti házelnöki találkozó pécsi állomásán. Kövér László a Pécsi Horvát Színházban újságíróknak hangsúlyozta: mindkét ország olyan modellértékű nemzetiségi és kisebbségi politikát szeretne kialakítani, amely példa lehet a közösség többi tagállama számára is. „Ez az EU jövője szempontjából is lényeges kérdés, ugyanis az ellenkező állításokkal szemben azt bizonyítja, lehet erős nemzeti önazonosság alapján is korrekt, méltányos együttműködést kialakítani más – hasonlóan erős alapokra épülő – országokkal, nemzetekkel” – fogalmazott a házelnök, aki „a tendenciaszerűen jó magyar-horvát államközi kapcsolatok” átlagához képest is jónak értékelte a két ország parlamentjének együttműködését.

Áder János Floridában emlékezett meg az 1956-os forradalomról

Hatvankét évvel ezelőtt, az 1956-os forradalom hatodik napján egyre többekben élt a remény, hogy a milliók által régóta szomjazott szabadság valósággá válhat – mondta Áder János vasárnap, amikor a floridai Sarasotában, az Amerikai Magyar Orvosszövetség (AMOSZ) tagjai és a helyi magyarság képviselői előtt megemlékezett az október 23-án kezdődött eseményekről. A magyar köztársasági elnök floridai látogatása alkalmával több magyar közösséget is felkeresett, 1956-os emlékművet koszorúzott Miami-ban és Naplesben, ahol átadták azt az amerikai zászlót, amely idén október 23-án a forradalom tiszteletére a washingtoni Capitoliumon lobogott. Megemlékezésében az államfő úgy fogalmazott, hogy 1956-ban egy kilencmillió kis nép harcolt a világ legnagyobb katonai hatalmával szemben. Az akkori Szabad Európa Rádióban elhangzottakat idézve kiemelte, hogy a magyar nép ezeréves történelme során nem volt ilyen hős, szent, mint ezekben a napokban. „Ez a mindössze néhány nap elég volt, hogy a magyarok hősiességük helytállása, szabadságvágya kivívja a világ elismerését.”.

